

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon
Dialogus. Antonivs Dialogus. Activs Dialogus. Aegidivs
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

Pontano, Giovanni Giovano

Venetiis, 1519

Virtutem eam non esse Amicitiam, sed aliam quampiam sine nomine.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12960

nem, qui cum sermo aliquis allatus esset, in quo retineri a se modum posse diffideret, sensim e concilio se subtraheret sub aliquam honestam causam. Quoniam autem nullum hic aspernatur genus hominum, quod ita sit a natura, usque institutus, quippe cuius studium sit gratificandi notis, ignotisque, summis atque infimis, meminisse eum oportet, aliam cum ciue, aliam cum hospite, aut peregrino rationem a se sequendam esse, cum amico, quam cum ignoto, cum ignobili, quam cum eo qui sit honesto loco natus, educatusque maxime liberaliter. Quia in re delectum eum adhibebit, ut cuique quantum sat est tribuat, seu in gratiam loquatur ac commendationem, seu dum commonefaciendo profit, in molestam ut incurrat aliquam, quanquam studium eius illud est precipuum, gratiam ut uerbis ineat, offendat uero in conuersando nemine, atque ut in illud maximum omnino studium confert, adiungitque operam, ita ab altero precipue cauebit, quantum tamen honestas simul, utilitasque dictabit. Quia quidem ratione ab utroque et assentatore, et contentioso mutuabitur sibi quantum satis est, atque ut oportet, decet, quaeque parum decuerint, neque honesta erunt, minimeque conduabilia, ea pro loco ac tempore repudiabit. Et res tamen, et locus, ac tempus ipsum, nonnunquam etiam persona illud exigent, ut peregrino, quam cui, plebeio, quam nobili plusculum sit aliquid tribuendum. Cauendum tamen ubique ne dum in gratiam alterius loqui uolumus, alterum in iram, atque odium prouocemus.

Virtutem eam non esse Amicitiam, sed aliam quam-
piam sine nomine.

Virtutem uero hanc non esse Amicitiam, quamuis sit ei non parum similis, illud docet, quod amici officium est in amicum, quodque mutuum inter amicos est amor, mutuum etiam studium, mutua utilitatum collatio, expeditioque gratificandi, quodque amicus est alter ego, ut omnes consentiunt. At hic ipse quem suo sine nomine esse dicimus, non mouetur in peregrinum, aduenam, summum, uel infimum ciuem, notum, ignotum uel beneuolentiae atque amoris, mutuique ipsius gratia, sed naturali quadam commotione, quodque ita suapte natura institutus sit, eumque se se ipse assuescendo comparauerit, ut qui gratus esse omnibus uelit, molestus uero nulli, aut impudenter contentiosusque aduersari. quin ut assentari minime uult, recusatque alteratri, ac rixas ferere, sic media inter utrumque officia inter omnes exercere nititur, humanitatis praecipue memor, generisque hominum studiosus, eorumque societatis, et insiti a

- natura officij. Quo fit, idem bonus ut sit uir, ciuis probus, homo hominis amicus, gratus ac iucundus & simul cunctis publice & priuatum singulis, molestus uero nemini. quiq; in conuersationibus, uitaq; sociabili eum se se geret, ut lenibus pariter gratus sit, ac seueris, iucundis æque ac iristibus, mansuetis item, ac duriusculis, præstabitq; aduersum singulos id quod Horatius præcipit,
- » Sed pater ut gnatis, sic nos debemus amicis,
 - » Siquod inest uitium, non fastidire. Strabonem
 - » Appellat poetum blandus pater.

Quæ ad habitum hunc innominatum pertineant.

- Innino igitur huiusmodi habitu qui est præditus, ita loquetur in gratiam, ut in impudentiam aliquam ullo modo incidat, aut parum modestam commendationem ac laudem. Quod si quandoq; deflectendum sit a linea, illud seruabit, quod uelut grapida, ac maiora tranant flumina, in obliquum trahi se tantisper ut sinant, dum ea ratione ad alteram ferantur ripam, cum uelle aduersum ire contentius, sit non modo difficile, uerum etiam temerarium, longeq; periculosissimum. de quo idem illud iure dici poterit, quod de Empedocle ridet Horatius, Rursusq; ita aliquando aduersus contendet, eaq; modesta & lenitate aut refragabitur, aut parum aliquid probabit, ut exemplo illorum qui dirigere uirgulam, aut flagellum incuruum uolunt, et sensim, & molliter retorquendo dirigere illud studeant, nemaio rem diu afferre uim uolunt, flagellum ipsum frangant. Quid enim imprudentius? quam dum studes benefacere, id agas, ut obis. Aduersatio enim immodesta, & parum prudens, iram nunc occultam parit, atq; indignationem, nunc manifestum odium, sepe etiam repentinum excitat impetum, Id quod inciuilis, et parum experti est hominis, quod quantopere sit euitandum, Antisthenis factum docet. Illud itaq; præcipue Iuuenalis attendendum est dictum,
- » Venit & Crispi iucunda senectus,
- » Cuius erant mores, qualis facundia, mite
- » Ingenium, maria ac terras, populosq; regenti,
- » Quis comes utilior, si clade, & peste sub illa
- » Scuitiam damnare, & honestum ferre liceret
- » Consilium. Sed quid uiolentius aure tyranni?
- » Cum quo de pluuijs, aut æstibus, aut nimbo,
- » Vere locuturi fatum pendebat amici.